

279660

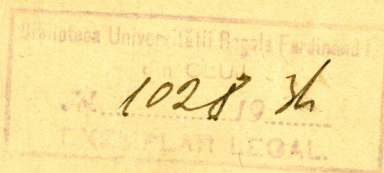
PROGRES ȘI CULTURĂ

Revista Asociației Invățătorilor Români
din județul Mureș

Apare lunar, afară de Iulie și August

Redacția și Administrația: Târgu-Mureș Str. Cogălniceanu No. 3.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Anul I.

Octomvrie 1933

No. 1.

TIPOGRAFIA „ARDELEANA” TG.-MUREȘ
546-1933.

PROGRES ȘI CULTURĂ

Revista Asociației Învățătorilor Români din județul Mureș

Iubiți colegi.

Apariția unei reviste profesionale în județul nostru a fost dorința, adeseori mărturisită, în cursul unui deceniu de către membrii Asociației Învățătorilor din Județul Mureș. Faptul care ne-a impus îndelungată meditare de a scoate la lumina zilei revista „Progres și cultură”, își are explicație în cunoscuta împrejurare că o parte însemnată dintre gazetele învățătorești au fost de o durată scurtă.

Convinși că eșecul este a se atribui unor motive străine de puterea creatoare și voința colegilor noștri, am recurs la sprijinul oficialității școlare din județ cu intenția de a evita o apariție meteorică a revistei noastre.

Forma oficială nu ne obligă să scriem la comandă, nici nu ne limitează a ne ocupa cu demnitate de ori ce chestiune care ne privește, ci urmărim ca revista să ne fie un puternic și respectat reflector de lumină și perfecționare profesională, care să ne ofere posibilitatea de a ne impune atât datorii ce ne incumbă cât și drepturile ce ne compet ca funcționari cu misiunea cea mai însemnată, dar tot odată și cea mai grea din Stat.

Tineri, pătrunși de entuziasm și energie neînfrântă; bătrâni, cu experiență și cumpănire înțeleaptă; profesori, cărturari elita neamului, Vă cerem concursul prețios și Vă considerăm frați de muncă la punerea temeliei unei opere de progres și cultură dascălească și în județul Mureș.

Umbrele marilor dascăli — jii ai județului nostru — Gheorghe Șincai, Petru Maior, Alexandru Papiu Ilarian și Baron Vasile Pop să ne servească cu exemplul lor! Cerând binecuvântarea Părintelui ceresc, să plecăm spre înfăptuirea finte noastre.

Comitetul
Asociației Învățătorilor, din jud. Mureș.

Tot înainte!

Rolul deosebit ce-l are învățătorul în societatea omească de a fi educatorul masselor, deci instructor, sfetnic și îndrumător în toate direcțiile sănătoase, sau strajă al bunelor moravuri și luptător împotriva tuturor relelor, cari ar putea vătăma sănătoarea sufletească a neamului nostru, sau a atinge interesele superioare ale statului nostru național, îl obligă să-și îmbogățească fără încetare cunoștințele, atât cele de ordin de cultură generală, cât și cele de cultură profesională.

„Incetând a te cultiva pe tine însuși, devii incapabil a cultiva pe alții“ — zice pedagogul Diesterweg.

Deci nici o frământare a minții; nici o încercare de a afla căi noi, căi mai ușoare, căi mai sigure pentru ajungerea scopului, nu este prea multă și orice trudă pentru înțelegerea eforturilor făcute de marii gânditori, orice nouă contribuție în domeniul culturii, nu este zadarnică.

Să se toarne deci din belșug uleiul cât mai mult și tot mai mult, pe focul sacru ce arde în sufletele dascălilor poporului, ca aceste suflete, menite a se mistui, împărtășind altora toată căldura și toată lumina, să fie capabile a pregăti fericirea noilor generații.

Nu putem împărtăși părerea celor cari află de prisos apariția noii reviste a dascălilor primari din județul Mureș. Ea din contra, este bine venită, căci este demult așteptată.

Gustând învățătorii noștri din slovele acestei reviste, strop cu strop nectarul dulce al cunoștințelor, vor simți plăcerea și satisfacția ce o poate simți numai omul veșnic însetat după cultură.

Ea va fi amvonul, dela care se va predica dreptatea, dragostea de neam, iubirea de patrie și devotamentul față de rege.

Ea va fi altarul la care îmbrățișați frățeste se vor cu-

mineca dascălii mureșeni cu sfânta împărtășanie a celor cari sunt gata să se jertfească pentru alții.

În aceasta, sperăm să găsească fiecare învățător noui contribuțiuni pentru perfecționarea profesională. În ea vor afla îndemnuri și încurajări toți cei osteniți. În ea își vor da întâlnire apostolii fără nume din toate colțurile județului Mureș. Ea va fi vatra comună a dascălilor, pe lângă care adunându-se, aceștia să-și povestească preocupările, bucuriile și supărările să-și țeară planurile sublimiei lor chemări. Ea va fi controlul plin de bunăvoință care să cenzureze activitatea fraților și să le zbicuiască scăderile.

Ea va fi pergamentul de încercare al tuturor celor cari își încearcă cu timiditate condeii.

În fine, ea va fi informatoarea conștiincioasă în toate chestiunile, cari sunt în legătură cu școala primară, fie în formă de știri, fie în formă de comunicări oficiale ale organelor școlare superioare.

Dascăli mureșeni, grupați-vă cu drag în jurul revistei voastre, cu singurul gând curat: Tot înainte!

Inspector școlar,

I. PUIA

Octombrie.

*Octombrie îmi aruncă flori de apă'n geam . . .
O, dorul iar s'ascunde, tremurător, de frică
Si inima-mi, sârmana, se face tot mai mică
Ca'n ziua când altarul de rugă'mi dărâmam.*

*Se'nseninează oare, sau parcul în ruină
A râs de toamna tristă ce ploauă flori de ceară?
Mi-e sufletul în toamnă o strună de vioară
Și visul meu de-acuma se prăbușește'n tină.*

CONST. ȘTEFĂNIU.

Ecouri cu privilegiul apariției revistei noastre.

Publicăm mai jos cu multă plăcere scrisoarea de îmbărbătare și încurajare a vrednicului și însuflețitului protopop P. O. D. Elie Cămpianu, în care își exprimă sincera bucurie pentru apariția revistei. Cere să-l considerăm între colaboratorii ei, ceea ce o facem cu toată plăcerea. Il rugăm pe P. Sa să ne scrie cât se poate de des câte un articol pe care îl vom publica cu drag.

Iată scrisoarea P. Sale:

STIMATEI REDACȚIUNI A REVISTEI
„PROGRES ȘI CULTURĂ“

BCU Cluj / Central University Library Cluj LOCO

Precum cu ocaziunea Adunării Generale de primăvară, Asociația învățătorilor de Stat din județul Mureș la care am participat în calitate de președinte al Comitetului școlar al acestui județ, — am salutat cu mulțumire sufletească hotărârea luată pentru înființarea unei reviste de specialitate, așa și acuma, nu pot decât să dau expresiune bucuriei ce o simțesc, văzând că hotărârea luată se realizează în interesul binelui obștesc.

Din acest motiv îmbucurător și salutar mă simțesc îndemnat a Vă ruga, să binevoiți a-mi împlini o sinceră dorință: 1) Să mă înscrieți între prenumerații acestui organ de activitate culturală și dovadă de progres pe terenul învățământului popular românesc, nu numai pentru acest județ ci și pentru întregul ținut cândva atât de vitreg pentru cultura poporului nostru autohton dela izvoarele: Mureșului, Oltului, Târnavelor, Trotușului și afluenții acestora, din văile Carpaților orientali ai Patriei noastre.

2. Intrând în noua ceată a colaboratorilor acestei noi reviste, cred și sper, că îmi voi putea împlini o veche *dorință și totodată datorință*, față cu această întreprindere intelectuală în acest ținut din valea Mureșului, după o activitate de 50 de ani, nu numai ca preot-protopop, ci și ca fost învățător popular și pro-

fesor liceal în alt ținut și între cele mai grele împrejurări pentru connaționalii români aproape pierduți pentru neamul românesc.

3. „*Dorința și datorința*“ ce cred că îmi incumbă față de această întreprindere literară a învățătorilor poporului nostru din acest ținut, în calitate de președinte al Comitetului Școlar al acestui județ, de asemenea ca membru al Consiliului municipal și județan, precum și ca membru și conducător al mai multor societăți culturale: „Astra“, „Liga Culturală“ și „Societatea istorică, etnografică și Archeologică — cred că o am, a Vă ruga și propune, să binevoiți a lua în programul de muncă și materialul care mi-am propus a vi-l oferi pentru revista noastră, și care l-am adunat în decursul acestor 50 de ani, dar care nu a fost publicat până acum în revistele apărute în acest ținut și la cari mi-am ținut de datorință a colabora și anune: a) date istorice referitor la Românii din cele 4 județe ale așa numitei „Săcuime“ din timpurile cele mai vechi, respective începând din secolul al XIII-lea, pe baza acestor date se va putea realiza datorința fiecăruia preot și învățător de a contribui la compunerea monografiilor satești, o chestiune literară națională atât de neglijată până în prezent. Tot spre acest scop va servi și materialul scos la iveală cu ocaziunea săpăturilor mai cu seamă din hotarul comunei Crăciunești și Cristurul de Mureș, material archeologic de cea mai mare însemnătate istorică, așezat în muzeul din „Palatul Cultural“ Târgu-Mureș.

b) Material folkloristic din mai multe ținuturi și județe despre Românii din Secuime.

c) Date și reminiscențe istorice din războiul român din anii 1916—1919, adunate ca conferențiar al armatei române a II.-a (denord) și al voluntarilor români din Moldova și ca fost administrator la mai multe spitale militare din Moldova.

În speranța că această dorință și datorință îmi va fi dat s'o văd împlinită și realizată dorind succesul noii reviste, menite a revărsa lumină și bunăstare și a contribui și la rezolvarea importante probleme a renașterii populației române din aceste părți expuse a României, Vă rog să primiți asigurarea stimei și devotamentului meu.

Tg.-Mureș, la 17 Septembrie 1933.

ELIE CÂMPEANU
paroch.-protopop

Menirea Socială a Școlii.

Între realitate și ideal există o distanță mai mare sau mai mică, variabilă în timp și spațiu. Cu cât realitatea prezentă este mai apăsătoare, cu atât omenirea își formează un ideal mai superior, mai depărtat și care contrastează viu cu ceea ce este. În epocile de desnădejde socială și de presiune etică apar sistemele de înaltă morală; în acest timp marii moraliști caută să dirigeze axa spirituală a societăților spre ideale salvatoare. Christ apare la una din cele mai grele cotituri ale istoriei umane. Imensa majoritate a lumii din acea vreme trăia într'o apăsare atât de puternică încât învățătura creștină a fost singura care i-a putut da o rațiune de existență. Savonarola luptă pentru o nouă așezare morală a omului în mijlocul „păgânismului“ Renașterii — printr'o întoarcere la izvorul creștin. Luther desgustat de păcatele omenști instaurate în scaunul pontifical al Romei imperiale, se îndreaptă spre un creștinism desbrăcat de pronunțatul formalism care își făcuse loc în biserica Apusului, etc.

Prin oamenii săi mari, omenirea și-a fixat idealele de conduită în viață. Aceste ideale planează de asupra mulțimilor, ele se consideră, din păcate, ca fiind statice, neschimbătoare, și — în gândul multora cu neputință de atins. Apariția moraliștilor care indică o tensiune dintre realitate și ceea ce ea ar trebui să fie, este semnul conflictului și disechilibrului instalat în mijlocul societății. Am putea spune chiar, că distanța dintre realitatea dată și idealele făurite, este unitatea de măsură a atmosferei spirituale dintr'o epocă oarecare. În fericita Eladă a lui Pericle până și zeii — creațiunile ideale cele mai superioare — se amestecau în treburile omenști, participau direct la munca și bucuriile omului; către sfârșit, când spiritul elen începuse să se descompună, filosofia vieții ia aspect de morală, de precepte normative pentru omul „decăzut“. Idealele fură isgonite din realitate,

creindu-se un imperiu specific lor, sărăcind viața de elementul ei cel mai prețios.

Mijlocul pe care societățile și l-au creiat, la un moment dat al dezvoltării lor, în vederea formării generațiilor care se nasc, la lumina nu numai a cunoștințelor necesare pentru trebuințele imediate ale vieții ei și pentru infuzarea în spiritul copiilor a unui ideal superior de viață este: *Școala*. Școala, altfel zis, are menirea să transmită cunoștințele dobândite prin munca spirtuală a generațiilor anterioare, dar, în același timp, — și acest lucru este mai important — ea trebuie să creeze în psihicul celor tineri elanul și entuziasmul necesar practicii virtuților superioare și efortul dirijat spre realizarea valorilor științifice, estetice și etice.

Ce se întâmplă însă în școală și mai ales, în școala noastră? Își îndeplinește marea sa misiune socială sau nu?

Dacă am putea aduna la un loc toate neajunsurile educației școlare le-am boteza, scurt, cu termenii: *Statism educativ*. Educatorul, în cele mai multe cazuri, promovează — *ex cathedra* — cele mai alese virtuți și creiază, prin această, în mintea discipolilor tipul divin al integrității etice. Ceeace contrariază însă mintea agilă, atentă și iscoditoare a elevului este faptul că ajunge, treptat, să constate o nepotrivire între acțiunea și cuvântul dascălului. Mai târziu, după ce intră în viața socială discrepanța dintre realitatea amorală sau imorală și idealul etic formulat prin vorbăria pedagogică obișnuită, pune pe tinărul om în fața unor probleme capitale pe care nu le mai poate rezolva pe temeiul celor învățate în școală. A rămâne pe lângă idealul etic din școală însemnează a lua drumul mănăstirii, a folosi metodele moralei convenționale înseamnă a se afunda tot mai adânc în mocirla comună. Iată rezultatul educației etice din școală: difuzarea verbală a unui ideal moral static peste măsură de distanțat de realitatea vieții. Școala în loc să apropie, să îmbine și să armonizeze valorile ideale cu faptele concrete, le distanțează și mai mult, făcând imposibilă conlucrarea lor. Crede cineva că rămâne fără urmări asupra elevilor deosebirea dintre vorba și fapta dascălului? Din acest motiv dascălul trebuie să fie un caracter întregu și tot

din acest motiv Durkheim de ex., recomanda înmulțirea profesorilor pentruca astfel elevii să nu cadă pradă neajunsurilor morale ale acestora.

Insul ajuns în viață, după anii de școală, tatonează fără nici un principiu stabil de conduită; cu tabla valorilor răsturnată și aproape distrusă încearcă o „restabilizare“ ca după cea mai deșanțată inflație. Suferim într'adevăr de o inflație de vorbărie în materie etică. Fapta, care în acest domeniu ar trebui să primeze, este secundară și accesorie, ca și cum a ști ce este binele ar fi mai important decât a-l practica în viață.

De unde derivă această lamentabilă stare? Fără îndoială că educația în școală nu face altceva decât să reflecte în psihicul copiilor valorile, ținând seamă de achizițiile culturale. Iar dacă educătorul spune dar nu practică valorile etice aceste se datorește nu numai insuficienței formației lui ci și concepției generale a spiritului vremii despre adevărata moralitate.

Omul modern a început să dinamizeze totul; s'a convins că acțiunea este hotărâtoare și că idea oricât de înaltă și largă ar fi servește numai pentru luminarea acțiunii. Viața veșnică devenire, nu cunoaște repaosul decât în iluzia noastră. Mersul ei ascendent nu poate fi oprit prin îngrădirile aduse de unele ideale și principii etice formulate de moralisti — adeseori ca o compensație a unor mari păcate. Moralitatea supremă, n'a existat nu există, ci se *realizează treptat, treptat prin efortul continuu și constient al tuturor*. Această moralitate pare totuși să fii fost atinsă vremelnic de spiritul marilor moralști care își dau mâna de asupra veacurilor și ne invită să intrăm în lumea lor divină (Bergson). Iată o idee fundamentală care ar trebui să pătrundă și să domine atmosfera școlară.

Pentru a atinge și generaliza această moralitate e nevoie de efort și disciplină personală. Acțiunea etică, nedesfășurându-se inconștient, presupune un scop ideal. Scopul va fi cu atât mai eficace cu cât va fi mai apropiat de realitatea în care trăește individul și mai conform cu posibilitățile de transformare ale acesteia. Idealele etice trebuiesc subordonate și ierarhizate în funcție de realitatea și exigențele co-

munității. Cu cât acestea vor fi mai depărtate unele de altele cu atât imposibilitatea de a realiza moralitatea va fi mai mai pronunțată.

Când un ideal este prea depărtat și există prea multe obstacole până la atingerea lui, produce la cei mai mulți descurajarea, iar acțiunea întârzie să se producă.

Ca urmare, substituirea unui *dinamism etic*. în locul statismului obișnuit, reprezintă calea care duce la concepția adevăratei moralități ce trebuie să domine preocupările oamenilor de școală. (Trebuie să remarcăm aci că „Școala activă“ formează un început fericit în această direcție). O moralitate științifică, scrie educatorul american H. Hartshorne, nu poate fi transmisă și nu se poate întemeia pe autoritatea tradiției. Istoria este servitoarea și nu măestrul moralității. Și dacă, caracterul rezultă — scrie același educator — din experiența școlară, el este imposibil de format în condițiunile create de școale existență. O moralitate dinamică nu consistă în cunoașterea unei serii de precepte și nici chiar în dobândirea unor anumite obișnuințe. La ea nu se poate ajunge prin studiu, imitație, inspirație sau ocaziuni fragmentare. Moralitatea ce depășește respectabilitatea convențională rezultă din *realitatea relațiilor și comportării personale în viață*.

Privind acum școala prin prismă considerațiilor făcute în primele rânduri, constatăm că ea constituie o admirabilă instituție, foarte depărtată de realitatea vieții, unde elevii învață *verbal* toate idealele, toate gândurile mari care au străbătut vreodată, mintea cugetătoare a omului; nu se învață însă în școală ce este realitatea socială. în serviciul cui trebuiesc puse aceste gânduri mari și mai ales, cum se pot aplica vieții. Mai dăinuiește apoi în școală o idee falsă care ar trebui cu desăvârșire înlăturată: anume că învățarea ar fi posibilă și pe alte căi decât prin acțiune personală.

Școala de azi e un popas între hotare și hotar între doua lumi. Popas între hotarul vieții reale din familie sau societate și viața de mai târziu pe care o visează elevul; hotar între lumea părăsită la începutul studiului și lumea pentru care se pregătește și în care dorește să se integreze

spre a duce un trai mai comod, mai uman și mai superior. Pe cea dintâi n'a avut timpul necesar s'o cunoască, pe cea de a doua o idealizează. Școala devine un canal izolator care silește pe elevi să meargă pe lângă viață.

De aceea, deschideți copiilor drumul vieții dacă vroiți să devină oameni! Nu le ascundeți realitatea socială ci îndreptați-le atenția asupra ei spre a o cunoaște și spre a o simți! Arătați-le în deosebi că ultima lor menire este de a transforma prin muncă abnegată această realitate, potrivit marilor năzuințe ideale cu care au făcut cunoștință în școală și indicați-le drumul pe care pot ajunge mai de vreme la acest deziderat! Înălțurați apoi din școală pe toți falșii slujitori, lipsiți de vocația necesară formării tineretului!

Școala așadar integrându-se în viață, are menirea să creeze în tineri convingerea că ei reprezintă, în parte, câte o mică fărâamă din vasta realitate a *națiunii* și că toată contribuția muncii lor trebuie desfășurată în vederea acesteia. Pentru ca să poată juca un rol în mijlocul națiunii trebuie s'o cunoască și să aibă convingerea că fac parte din ea.

Creiată deci, în și prin societate școala nu poate avea scopuri străine de societate. Funcțiunea ei primordială este de a integra tineretul în cursul ascendent al vieții colective. De îndată ce uită această menire, și-a pierdut axa vitală căci dă naștere la nemulțumiți și „desrădăcinați“ ce privesc cu invidie ordinea socială care le face posibilă existența și le dă sensul activității. Cum însă colectivitatea e o realitate superioară ce trece peste individ și peste puterile lui de muncă, trebuințele ei nu pot fi satisfăcute de cât prin *co-operație*. Nu toți suntem chemați să facem orice, orinde și oricând pentru simplul motiv că nu avem capacitățile necesare. Colectivitatea nu pretinde o muncă peste capacitățile fiecăruia, însă nici inșii nu pot pretinde colectivității să le încredințeze funcțiuni pe care nu le pot îndeplini. Puterile noastre înăscute ne îndrumă nu numai într'o anumită direcție și ne face posibilă activitatea cu succes numai într'un anumit domeniu. De aci derivă o altă menire a adevăratei școale: să îndrepte pe tineri către acele funcțiuni către care îi chemă înclinările și dispozițiunile lor înăscute, unde le va fi asigurată

realizarea puterilor de viață pe care la posedă, în conformitate cu cerințele națiunii.

Iar prin concepția dinamismului etic — care trebuie să se instaleze în centrul spiritului educativ — se arată că bi-nenele are o mulțime de trepte și nuanțe, că nu este o entitate dată odată pentru totdeauna care poate fi atinsă prin salturi uriașe și mai ales, că nu este nevoie să ajungi în vârful piramidei sociale pentru a putea lucra în cercul intereselor colective ei, dimpotrivă, chiar în cea mai inferioară funcțiune se pot realiza marile virtuți și se poate asigura mulțumirea și liniștea interioară ce stau la baza echilibrului vieții. Cu atât mai mult cu cât din punctul de vedere al vieții colective nu există funcțiuni mari sau mici, inferioare sau superioare ei funcțiuni eterogene deopotrivă de necesare propășirii comune, — În același timp dinamica etică promovează *acțiunea* realizatoare de valori ideale și dă naștere încrederii în izbânda muncii personale. Prin acțiune apoi, moralitatea se interiorizează creind mobilurile interioare care stau la baza adevăratei activității etice. Școala devine astfel o realitate, care *participă* la „sufletul“ națiunii, iar idealele devin forțe active în mijlocul comunității, forțe care tind s'o ridice încetul pe încetul pe treptele cele mai înalte ale vieții umane. Un ideal pasiv, static este sterp, după cum o realitate neanimată de gândurile mari ale năzuinței spre mai bine este oarbă. Sistemul de morală dinamică ne îndreaptă și spre formularea unor idei corecte despre ființa umană; oamenii nu se împart în draci și îngeri — cum crede statismul etic — ei ei se înșiră pe o linie neîntreruptă la diferitele trepte ale ierarhiei spirituale; nu există om care să fii săvârșit numai acțiuni morale după cum nu există om care să fi făcut numai părate însă, în condițiuni normale de constituție organică, aproape fiecare poate ajunge prin *acțiune* personală la conduita etică superioară în care răul și păcatul este cu desăvârșire înlăturat.

Școala așadar, trebuie integrată organic în mijlocul vieții sociale; menirea ei e să creeze pe viitorii cetățeni integri, potrivit necesităților colective și capacității de muncă a fiecărui ins. Ea nu trebuie să creeze nici revoltați nici mora-

liști — aceștia apar și fără să-i aducă școala, — ce cunosc toate sistemele etice însă n'au învățat să prețuească *fapte* în mijlocul comunității din care fac parte. Suma datoriilor unui om spune marele scriitor englez H. O. Wells, este suma datoriilor față de speța lui, față de această imensă realitate reprezentată de societate. Iar dascălul (învățător sau profesor) este unul din slujitorii națiunii pe umerii căruia apasă cele mai grele răspunderi.

Dimitrie Todoranu
Doctor în Litere și Filosofie

Toamnă.

<i>Plouă monoton și rar...</i>	<i>Plouă rar și monoton . . .</i>
<i>Uite, toamna vine:</i>	<i>Plânge ploaia'n mine:</i>
<i>Plouă monoton și rar</i>	<i>Plouă rar și monoton</i>
<i>Un cortegiu funerar,</i>	<i>Și salcâmi în ison</i>
<i>Calea îmi așine.</i>	<i>Toamnei care vine.</i>

Iar pe-aleile pustii
Frunzele-s de sânge:
Și pe-aleile pustii
Picură melancolii . . .

Peste dealuri, peste vii,
Toamna iarăși plânge! . .

CONST. ȘTEFĂNIU.

Individualitatea în lumina nouilor orientări pedagogice.

Studiul individualității, cu ajutorul procedeelelor experimentale, ocupă azi primul loc, pe planul preocupărilor pedagogiei moderne. Sistemul educativ al timpurilor trecute, care îmbrățișa numai intelectul, în credința, că el ar reprezenta esența ființei umane, astăzi, nu mai corespunde necesităților sociale. Vremurile noi, ivite mai ales în urma prefacerilor postbelice, au impus necesitatea unei noi concepții educative adaptabilă cât mai avantajos lipsurilor societății omenești. Idealul reformelor concepute — în ultimii ani — în aproape toate țările, cu nizuința de-a da educației și învățământului caracteristica elementului de „creația“ cere o generație nouă crescută în sensul de-a putea face față „noului“ pe care îl oferă viața în desvoltarea ei. Societatea omenească nu mai consideră astăzi, într'un individ, o unitate limitată la atribuțiuni îngrădite de cerința unor hotare anume determinate. Ea are lipsă de indivizi liberi, cu inițiativă, creiatori de valori noi, în stare de a îmbogății treptat conținutul ei. Instituțiile de educație și învățământ trebuie să-și îndrepteze efortul spre creierea de personalități, pentru toate domeniile de activitate omenească. În locul școalelor cu instrucția rece a memorizării, trebuie ridicate instituție pline de „viață“ în cari ființa umană să-și poată valoriza energia psihică și mecanică, cucerindu-și singură dexteritățile noi, pe care i-le cere viața.

Bogăția gândirii pedagogiei moderne, preocupată de nizuința de-a da copilului — educația — pe baza determinării însușirilor psihice, a elaborat principiul cunoașterii individualității, singur în măsură a da o directivă rațională acțiunii educative.

În trecut, individualitatea nu a fost învrednicită de-o atențiune deosebită. Definierea ei, de către reprezentanții științei pedagogice — e variată.

Herbart caracterizează : „rădăcina obscură, înconștientă,

din care presimțirea noastră pedagogică crede, că poate, vedea răsărind ceea ce apare în om, după împrejurări, totdeauna în mod schimbat.

Ziller, spune, că: „individualitatea e compusă din dispoziții general umane, dispoziții speciale înăscute și calități dobândite (determinate de legi și societate). Eisler, dă individualității, următoarea definiție: „Ea este unitatea semnelor caracteristice, cari constituiesc un individ, în special ca persoană unică, cu reacții speciale și dispoziții generale.

H. Gaudig, definind individualitatea ajunge la concluzia că: „ea este complexul de stări fizice și sufletești — cu care este înzestrat individul.“

G. Kerschensteiner — constată, că: „în individ există două feluri de dispoziții: unele de caracter animal, altele de caracter spiritual. Deci: totalitatea ambelor grupe de dispoziții — fie înăscute sau dobândite, le numim individualitate“

Natura individualității diferă dela individ la individ. În acțiunea educativă, nerespectând particularitatea individuală a fiecărei ființe, vom munci în zadar. Acțiunea instrucției educative bazată pe cunoaștere reală a individualității, a deschis în lumea învățământului, porțile unei ere noi. Tot mai clar apare adevărul psihologic al marelui Rousseau: „Studiați-vă bine copiii — căci nu-i cunoașteți îndeajuns!“ Și în adevăr — studiul copilului — formează astăzi cea mai perseverentă nizuință pedagogică. El mijlocește educatorului puțința de-a pătrunde în adâncimea intimității sufletești a copilului, dându-i posibilitatea de-a-i cunoaște aptitudinile în vederea orientărilor profesionale. Procesul educativ desfășurat în concordanță cu realitățile spirituale ale copilului — conduce la formarea personalității. În acest scop rezultatul experiențelor pedagogice, a reușit să stabilească cele mai raționale norme de acțiune. Pestalozzi, și-a câștigat meritul de educator al omenirii, prin devotamentul activității sale pedagogice, elaborată cu perseverență și răbdare apostolică în slujba cunoașterii reale a individualităților pe cari le înstruia. Mărețul succes al principiilor sale psihologice, se datorește faptului, că ele, au fost concepute, din observarea atentă a

realităților cu care lucra. „Cu ajutorul observării sistematice având de scop individualitatea, un singur om — spune el — poate face mai mult decât au făcut veacuri de-a rândul oamenii de școală, cu ajutorul unei observări întâmplătoare.“

Rousseau — deasemenea, a susținut cu multă căldură respectarea drepturilor individualității copilului. „Trebuie să respectăm pe copil — ca copil“ — spunea el. „Copilăria este, însă, un lucru necunoscut nouă. Aș dori, ca un om rațional să ne dea un tratat despre arta de-a observa pe copii. Până la apariția lui însă, fiecare să observe individualitatea copilului — mai ales la jocuri, căci aici — el își manifestă firea întreagă și nu întrebunțează nici-o prefăcătorie.“ Niemeyer, în lucrarea sa: „Principiile educației și învățământului“ (1796) spune: „Cine are timp — poate ținea un registru zilnic — asupra dezvoltării treptate a copiilor, începând de la nașterea lor, în care va nota, cu sârguința unui cercetător al naturii, orice manifestare fizică, intelectuală și morală.“ Precizând mijloacele de recunoaștere ale dispozițiilor intelectuale și morale, ale copilului — recomandă: 1. Observarea individualității corporală prin fizionomie. Observarea craniului și cercetarea temperamentelor. 2. Aprecierile altora asupra copilului, (părinți, frați, foști educători, prieteni, etc). 3. Observarea pătrunzătoare, a tuturor manifestărilor, forțelor, însușirilor morale și spirituale. Pentru acest fapt, însă — nu trebuie neglijat nici-un mijloc; căci nu se poate spune câte lucruri de-a rândul și păgubitoare se petrec în educație, din neînțelegerea corectă a individualității copilului. Ori câtă bunăvoință și dragoste ar avea învățătorul față de cariera sa — munca lui, nu va da roade îmbelșugate, fără cunoașterea — reală a individualității — copiilor — puși în sarcina educației sale.

„In copilărie stă înaintea noastră, toată posteritatea, spune Paul Richter, în lucrarea sa: „Teoria Educației“, Un copil e totdeauna mai scump decât prezentul. Cu excepția lui Dumnezeu, „eul“ este ființa cea mai înaltă pe care o putem contempla. N'o respectăm însă, fiindcă n'o cunoaștem și n'o cunoaștem pentru că ceea ce are ea mai

caracteristic nu ne sare în ochi așa ușor. Dacă ea, ar sclipi peste tot ca'n geniu, am ști s'o prețuim și s'o cruțăm mai mult." Datoria acțiunii pedagogice — nu constă în a schimba trăsăturile înăscute ale individualității, ci de-a le cunoaște și săvârși.

Cunoașterea individualităților nu e un lucru ușor. Ea cere multă intuiție psihologică, putere observare pătrunzătoare și mai ales timp. Totuși azi, datorită instituitelor noastre universitare de psihologie experimentală — s'a ajuns — pe baza experiențelor îndelungate, a se stabili un plan de recunoaștere. În vechime încă s'a încercat definirea individualităților — ce-i drept, cu alte mijloace decât acelea pe cari ni le servește azi — pedagogia modernă. Pitagora, de exemplu — proceda la cunoașterea individualității școlarilor săi — cercetându-le cu grijă capul și fața și informându-se asupra temperamentului și dispozițiilor spirituale ale școlarilor săi din atitudinea lor față de rude și prieteni.

I. Locke — proceda la cunoașterea individualității, pe baza cercetării fizionomiei feței și a însușirilor exterioare.

Metoda testelor — întrebuițată de americanul Cattell a ajuns azi pe primul plan al mijloacelor de recunoaștere a individualității — în aproape toate țările. Ea își are numirea dela cuvântul englezesc : „test“ care însemnează — a „proba“, a „încerca“ și cuprinde experimente simple — cu scopul de-a măsură funcțiunile sufletești — în vederea cunoașterii inteligenței. Metoda testelor a suferit reale îmbunătățiri prin contribuția pedagogică a psihologul francez A. Binet. El cu ajutorul Dr. Simon — a alcătuit un sistem de testa care să se refere la cât mai multe funcțiuni sufletești. Iată de ex. în ce constau testele la copiii de 7 ani : 1. A arăta fără greșală mână dreaptă și urechea stângă. 2. A descrie o gravură. 3. Executarea a 3 îndatoriri : a) pune o carte pe un anumit scaun, b) a închide ușa, c) a aduce un pahar. 4. a socoti 9 Lei, din care 3 buc, erau de 2 Lei. 5. Numește 4 culori. Dacă copilul răspundea la toate punctele amintite vârsta inteligenței lui era socotită — de 7 ani. Binet a alcătuit astfel — o serie de teste pentru fiecare vârstă — dela 3—15 ani cunoscută sub numirea de : „scara metrică a inte-

ligenței — Binet — Simon“. Ea dă putința educatorului de-a repartiza copiii — după inteligență — pe clase speciale. Ea este următoarea :

1. La 3 ani : 1. Să arate gura, ochii, nasul, etc. 2. Să repete propozițiuni de 6 silabe. 3. Să repete 3 cifre. 4. Să numere ceeace vede într'un tablou. 5. Să spuie numele de familie.

2. La 4 ani : 1. Să spuie sexul. 2. Să numească obiectele cari i-au fost arătate. 3. Să repete 3 cifre. 4. Să compare 2 linii. 5. Să compare 2 greutateți.

3. La 5 ani : 1. Să repete propozițiuni de 10 silabe. 2. Să desemeze un patrat. 3. Să definească obiectele concrete prin arătarea scopului căruia servesc. 4. Să numere 4 monede. 5. Să repete 4 cifre.

4. La 6 ani : 1. Să descrie ce vede într'un tablou pe care-l privește. 2. Să repete propozițiuni de 16 silabe. 3. Să facă comparația între două obiecte din punct de vedere estetic. 4. Să facă un joc în care să fie vorba de răbdare. 5. Să îndeplinească 3 însărcinări deodată.

5. La 7 ani : 1. Să recunoască lipsurile dintr'un tablou. 2. Să deosebească lucrurile aflate la stânga și cele aflate la dreapta. 3. Să desemeze un romb. 4. Să repete 5 cifre. 5. Să cunoască monedele dela 1—1000 centime (Lei).

La 8 ani : 1. Să compare două obiecte din memorie. 2. Să numere dela 20 înapoi — până la 1. 3. Să numească 4 culori. 4. Să extragă un punct principal dintr'o notiță de jurnal de curând cetită. 5. Să facă 3 întrebări ușoare asupra înțelegerii.

La 9 ani : 1. Să definească prin ordonarea logică a noțiunilor. 2. Să puie în ordine mai multe greutateți. 3. Să dea restul la un leu reținând 80 bani. 4. Să spuie data zilei. 5. Să explice un tablou fiind ajutat prin întrebări.

La 10 ani : 1. Să reproducă 6 amintiri dintr'o notiță de ziar cetit. 2. Cunoașterea tuturor monedelor obișnuite. 3. Să formeze 2 propozițiuni cu câte 3 vorbe. 4. Să repete propozițiuni de 26 silabe. 5. Să repete 6 cifre.

La 11 și 12 ani : 1. Să facă critica propozițiunilor absurde. 2. Să formeze o propozițiune cu 3 vorbe. 3. Să facă

3 întrebări grele de înțelegere. 4. Să de
stracte. 5. Să așeze într'o propozițiune c
explice în mod spontan tabloul privit 7.
surile unui text. 8. In timp de un minut
la un cuvânt dat.

Metoda fișelor, individuale — cupri
să se refere la dispozițiile cele mai împ
Formularea întrebărilor alcătuește un ro
tocmirea foii de observare.

W. Stern spune: „a întreba bine — este a avea deja-
răspunsul pe jumătate.“

Foaia de observare mijlocește cunoașterea individuali-
tății și determinarea instrucției și educației ce se potrivește
mai bine — fiecărei individualități, prin cercetarea atentă și
indelungată a tuturor manifestărilor reale a școlarului.

Ea cuprinde întrebări referitoare la starea civilă, refe-
rințe sociale și însușiri fizice ale copilului, precum și între-
bări privitoare la însușirile sufletești.

Mă voiu opri la enumerarea acestor două metode, cari
prezintă pentru educator — mijlocul cel mai sigur și lesni-
cios în cunoașterea și determinarea individualității. —
în cadrul instrucției educative — ele prezintă o va-
loare excepțională prin scopul ce-l urmăresc de-a pătrunde
In adâncimea psihică a copilului — studiindu-i intimitatea
sa naturală în vederea stabilirii programului educativ — ce
urmează a-i se aplica — potrivit inclinațiilor și dispozițiilor
sale — pentru obținerea unui rezultat educativ — rațional și
cât mai desăvârșit.

A. Șara.

„Domnule învățător!“

La rostirea acestei agrăiri vibrează gama infinită a tuturor nuanțelor sufletești. Teamă și bucurie, sfială și mândrie, ură și dragoste de copil. Nicăiri nu este distanța autoritară mai imensă și în acelaș timp între pătrunderea sentimentelor mai imediată, ca între zidurile școlii primare. Este cea dintâi atingere cu lumea streină, primul pas dincolo de pragul casei părintești. În „domnul învățător“ se rezumă toată încrederea în adevăr, întreg reazămul de îndreptare și desăvârșita închinare în fața superiorității.

Să uităm o clipă tipicul subțiat a considerațiilor savante; să trecem dincolo de cunoștințele seciale cărților didactice. La acest popas de cugetare sunt de prisos cuvintele sonore. Un imn de adorație bombastică ar suna fals, lăsând inima rece. Ori sufletul caută o spovedanie sinceră simplă, întremătoare.

Ființa lăuntrică a micului școlar rămâne aproape neschimbat. Sâmburele individualității își păstrează tiparnița ereditară. Anii ce urmează dau cel mult pârga maturității și lustrul extern, — fondul sufletesc reține aproape toate înclinările și predispozițiile din anii copilăriei. Tocmai de-aceia anii petrecuți în școala primară sunt hotăritori pentru viața întreagă. Cele dintâi impresii câștigate sub blânda povătuire a învățătorului se adâncesc puternic în ceara moale a sufletului de copil.

Imi aduc aminte de vibranta încordare în care mă aflam în așteptarea deschiderii anului școlar. De-oparte nerăbdarea de-a pătrunde în misterul învățaturii, de altă parte neobicinuința noilor deprinderi, aveau farmecul unui sanctuar. Copilul se lasă ușor cucerit. Toate geamurile intelectului fraged sunt deschise. Întreg conținutul crud al sufletului se oferă. Se cere o mână de artist să modeleze cu pricepere structura individuală a fiecărui ins.

Domnule! Cuvântul talmăcește azi o prăpastie în concepții. În fața micului școlar apare un stăpân cu totul altcum îmbrăcat și cu isușiri cu totul altele, decum le-a văzut acasă. Ce greu e de-a cuceri simpatie pentru această domnie; de-a căpăta încrederea în haina streină de portul național. Tocmai în această privință covârșește primejdia viitorului. Între „țărani“ și „domni“ s'a căscat un abis. Nu e locul să amănunțim cauzele, cari au dus la această culpă desbinare. Ea există și trebuie combătută cu toate mijloacele.

Nu este îngăduit să uităm nici odată, că dacă întregirea neamului s'a putut realiza în anul 1918 între condițiuni atât de strălucite, aceasta se datorește formidabilei coeziuni între intelectualitate și sate, față cu ungurimea nemeșească streină și tirană. Soldații reînțorși la vetre de pe câmpul de luptă — și-au alungat aproape pretutindeni organele administrative așa că autoritatea de stat desorientată și slăbită organic, s'a prăbușit în fața răscoalei poporului nostru aproape fără rezistență. Iată una din aspectele pline de învățăminte ale trecutului.

Vai de soarta comunei, unde haina învățătorului nu trezește decât ura. Altoit acest sentiment în sufletul de copil, el va crește cu anii degenerând în dor de răzbunare față de „domni“. Ori această pornire va recolta mai curând sau mai târziu o crâncenă ispășire și intelectualii satelor vor fi cele dintâi victime ale osândei poporului.

Învățător! Amplă cuprindere de noțiuni pedagogice. Misionar al culturii, chemat să tâlcue cheia buchelor în fața copiilor. Dar dincolo de această îndatorire și mai presus de elementele scrisului și cititului învățătorul trebuie să fie educator. Felul de predare al abecedarului devine cu anii o rutină formalistă. Ceeace rămâne vecinic viu în școală este zburdalnica varietate a caracterelor cari trebuiesc educate.

În lupta contra înclinărilor rele, religia este un admirabil instrument de înobilitare a sufletelor; de-aceea „Școala fără D-zeu“, ce-o auzim din gura preoților noștri este o stigmatizare mereu actuală a insuficiențelor morale. Cunoșc un sat, unde un învățător monstru a atentat la curățenia copi-

lelor, provocând un adevărat dezastru, prin destrăbălarea morală de-acum, ce s'a generalizat până la etatea de 12 ani.

Ar fi însă o eroare să se creadă, că orele de cateheză ar satisface tuturor recerințelor unei educații temeinice. Lumea spirituală se frământă după noi și noi cărări de progres cași toate celelalte științe.

Ce impresionantă propășire s'a făcut de pildă în domeniul medicinei prin descoperirea vitaminelor, Boli — cași pelagra atât de răspândită în țara noastră — se socoteau incurabile până acum doi-trei ani. Geniul treaz al omenirii și-a celebrat prin știința vitaminelor o nouă biruință.

În domeniul sufletesc, cine nu a auzit de psihoanaliză? Energii latente lucrează în om, printre cari puterea sugestivă a învățătorului este cea mai prețioasă. Influența sa poate provoca mult bine și contrabalansa toxinele ucigătoare.

Ați citit de bună seamă tragica întâmplare cu mica victimă, asuprită de maica-maște. Zilnic chinuită și bătută, copilă ajunsese la limita rezistenței sufletești și a întrebat într-o dimineață timidă și disperată: „Ce să mă fac?“ Răspunsul brutal și fără inima nu a întârziat: „Să te spânzuri“ — și nevinovata ființă s'a strecurat tăcută și resemnată din casă. Instinctul de viață se măcinase. Degetele debile au înodat lațul frânghiei, căutând refugiul în vecinicie.

„Voința de-a trăi“ — „energia statornică de-a birui greutățile“ — „mândria valorii individuale“ — iată vitaminele sufletești, cari trebuiesc să învioreze ființa copilului. Cu aceste noțiuni se cresc oameni întregi și cetățeni utili țării. „Domnule învățător!“

Cele două cuvinte îmbinate în agrăire, cuprind esența spirituală a programului de viață. De felul cum vei ști curăți suprafața aspră a sufletului de spinii răutăților atavice, va depinde recunoștința generațiilor, cari vor crește sub oblăduirea D-tale, cutropit de năcăzuri materiale, zbuciumat de atacurile bârfitorilor, chinuit și istovit de puteri — nu uita nici odată că munca D-tale neprihănită adună comori bogate în sufletul oamenilor și cea mai strălucită gloriolă pentru un învățător este de-a supravețui în amintirea generațiilor ca un drept și adevărat om de bine.“

Dr. Alexandru Ceușianu

Problema Românilor din Secuime și învățătorimea.

Trăesc 15 ani de viață românească în acest ținut și spre marele nostru regret și astăzi trebuie să întrebuițăm ghilemelele pentru a afirma un adevăr formal și a ne micșora în oareșcare măsură partea de vină în nepotrivirea termenului cu realitatea tristă a stărilor de fapt din o bună parte a comunelor județului nostru. Rândurile mele vor provoca, de sigur, și exclamări de nedumerire de pe buzele aceloră cari s'au sbătut și au făcut *mult*, chiar foarte mult între împrejurările și moravurile vieții românești dela unire și până astăzi pentru sădirea și întărirea învățământului românesc pe aceste plaiuri și vor părea o nemeritată ofensă zecilor și sutelor de frați învățători tineri cari au fost și mai sunt obiectul de batjocură și boicot al satelor înstreinate, dar îi rog să creadă, că nimeni mai mult decât mine nu le recunoaște munca și sacrificiul ce l-au adus și deci lipsurile ce se resimt nu li se impută lor, ci *lipsei de program și unitate de acțiune în această mare problemă de stat*. Vor stoarce aceste gânduri apoi injurii grele de pe buzele celor cari cer neconținut și tot mai insistent autonomie culturală. Vor curge văicăreli patriotice și amenințări contra sugrumătorilor de naționalități și termenii de „intoleranță și acțiune de desnaționalizare“ își vor face de sigur apariția și sediul permanent în fițiucele evreo-creștine. Dar chiar cât de violent să erumpă aceste urlete: conștiința noastră românească, nu mai poate dormita și lașitatea noastră trebuie să înceteze odată.

Țin să fixez și aici, cum am făcut și în atâtea alte ocazii în scris și verbal, că problema Românilor din Secuime este o problemă de stat de cel mai înalt ordin moral și că nimeni nu intenționează desnaționalizarea unguirilor sau a secuilor, dar nu se mai poate tolera ca zeci de mii de suflete, cari se mărturisesc români, cari își au tradiția și obiceiurile familiare păstrate și strâns legate de masa neamului românesc, să rătăciască și astăzi după

15 ani de viață românească cu buzele înmulțite și cu inimile speriate și dezorientate ca niște stafii printre clocotitoarele valuri ale celor ce-i înconjoară.

Ce îndemn și ce încurajare au primit aceste vlăstare rupte din trupul neamului nostru din partea autorității de stat? De ce să n'o spunem răspicat, deși nu ne face cinste, că aceste suflete astăzi sunt mai descurajate decât ieri, când mai aveau cel puțin schintea de nădejde! Unde este mâna înțălegătoare care să le fi ridicat școlii puternice, luminoase, sănătoase, înzestrate model cu tot confortul, cu toate mijloacele de emancipare de sub tutela și influența nefastă a școlilor străine inimei și aspirațiilor lor și unde să fie plasat cele mai distinse puteri didactice, cari libere și independente de orice sbuciumări, să trăiască exclusiv acestei înalte și apostolice misiuni. N'a lipsit, ce e drept inițiativa particulară a câtorva iluminați și sprijinul neputincios de mulțori al autorităților locale, dar acestea nu sunt suficiente! Contribuțiile grele și corvezile nu sunt măsuri agreabile nici pentru masele nealterate, decum pentru cei cari preferați deși sunt momiți și astăzi de sălaşurile de lumină cari li se oferă gratuit, libere de orice sarcini, gata doar numai să le înghită sufletul românesc. Unde și câte sunt bisericile noi cari au răsărit pe acele văi în locul umilelor bisericuțe dela margini de sat: amuțite de mult și de unde dangătul de clopot românesc nu s'a mai pogorât, de când au luat drumul îngrozitorului războiu?

Cine-și bate capul cu aceste probleme ori cu nefericitul tinâr, care în goana după o bucățică de pâine: *învățător în pustie*, se simte exilat între proprii lui frați?!

Iată de ce, acest organ al învățătorimii din Mureș, va trebui să îmbrățișeze cu toată căldura aceste probleme și să le ridice la rang de dogmă românească.

Nu-mi fac un merit din acest îndemn sufletesc pe care l-am aruncat începând cu paginile primului organ românesc din acest județ „Ogorul“ din 1919, l-am suscitât prin „Mureșul“ și „Astra“ ani de-a rândul, le propag prin conferințele mele în cadrele Asociațiunii, dar îl pun ca piatră de încercare și temelie și la această revistă.

Scopul nostru nu este și nu trebuie să fie îngrămădirea de învinuiri meritate ori nemeritate la adresa nimănui nici văicăreala

neputincioasă în fața stărilor grele de astăzi, cari, oricât de multă bunăvoință ar fi, copleșesc puterile omenești, ci discutarea și găsirea de mijloace practice și eficace, cari astăzi și între împrejurările date — așa cum sunt — din marginea prăpastiei și realizarea lui la trupul neamului de care stă anihlat poate cu ultimile fire ale nădejzii celui părăsit.

Ca în orice chestiune națională de importanță vitală pentru neamului de prim slujitor ne revine tot nouă tagmei oropsită a învățătorimii, deaceia inimile noastre sunt gata și pentru cuprinderea și vindecarea acestui rău.

Profesor

Dr. IOAN BOZDOG

Cercetășia și Șoimii-Carpaților.

Abstrăgând criza de toate nuanțele a zilelor noastre, omeni-rea traversează astăzi o epocă foarte interesantă. Biologii se străduiesc să ridice omul de astăzi la un grad de dezvoltare și mai superior, trecând peste toate limitele atinse până acum. În ascensiunea sa uimitoare antropoidul, de a lungul secolelor de trudnică afirmare, a ajuns „homo-sapiens“, iar acum și-a schimbat acest nume în „homo-intelectus“, pentru, ca să devină ca mâine ceva și mai mult și mai superior: „homo-divinus“. Această tendință nobilă a bioloșilor și engeștilor nu va putea fi realizată, decât cu ajutorul educației fizice și psihice de o potrivă. Până la epoca noastră, cultura a canalizat viața omului modern spre o continuă spiritualizare, neglijând în acelaș timp aproape total fizicul lui, care apucase pe o pantă de regres detestabil. Pericolul a fost însă observat în bună vreme și prevenirea procesului de decădere s'a început cu mult elan în toate țările civilizate. Educația fizică este pe cale să devină tot atât de importantă ca și educația sufletească. În multe țări educația fizică este introdusă în mod obligator la toate școlile de toate gradele, care nu se mărginesc la cele 2 ore de gimnastică pe săptămână, ci este aplicată după o metodă zilnică. Efectul educației fizice la elevi este miraculos. Elevul în clasă nu

face nici-o mișcare circulația sângelui e minimală, respirația e insuficientă, musculatura lăncezește. Din aceste motive fața elevului este palidă, atențiunea obosită și apetitul scăzut. După o oră de educație fizică atențiunea se trezește, circulația se înviorază, a-percepțiua crește și cultura sufletească progresaază. Deci sufletul deștept și corpul sănătos constituiesc un om întreg. Educația fizică trebuie deci să formeze o parte indisolubilă din marea problemă a puericulturii și a homoculturii moderne.

Cercetășia de mult a intrat în serviciul puericulturii, care este o organizațiune îmbucurătoare a tineretului școlar. Prin ea generațiunile tinere ajung la o cugetare sănătoasă, la o disciplinare sufletească și fizică. Elevii aici învață solidaritate, altruism, câștigă inițiativă de acțiune și de sine statornice, organismul lor încă de tânăr se oțelește, făcându-l rezistent și iubitor de aer liber, de lumină, de soare, de băi, de mișcare, de gimnastică și exerciții sportive.

Cercetășia însă, are un caracter prea internațional, care dealmîntrelea încă este avantajos și practic, deci este admisibil până la o anumită limită. Dar să nu trecem această limită, dincolo de care noi cu forțele noastre izolate ne-am pierde prea de timpuriu în apele lor internaționale.

Mult mai puternic ne-am putea valida forțele noastre prin mișcarea pornită de marele suflet organizator: Prof. IULIU I. HAȚIEGANU dela Cluj, care este organizația „Șoimii-Carpaților”. Imbrăcămintea lor, sufletul lor, nizuințele lor, sunt o mândrie națională, care nu se pierde, ci stârnește uimire pretutindenea unde se arată. Haina cercetașului este identică pretutindenea. Șoimul și șoimeanca imbracă radioasa haină națională românească.

Răspândită această organizațiune pe cuprinsul țării întregi, va da neamului nostru elemente conștii spre asigurarea prosperării sale veșnice. Să nu uităm că baza solidă a ori cărui progres național este homocultura generațiilor neamului nostru. Homocultura din toate punctele de vedere, trebuie să fie idealul suprem a epocii noastre. A avea în țara noastră cât mai multe individualități educate sufletește și fiziceste, așa precum visează vizionarul întemeiator, este să câștigăm comori și forțe indestructibile.

Fizicul cultivat este rezistent și oțelit contra bolilor, va rămânea mereu tineresc, în posesiunea forțelor creatoare. Sufletul

educat va lupta mereu după idealuri nobile, nu va decădea nici în viciu nici în melancolie, nici nu va fi condus de principii greșite de a trăi intens și scurt viața în interesul său egoist, ci va arde mereu de dorința de a îndeplini pentru Credință, pentru Neam și pentru Țară o misiune nobilă, pentru care „soimul-carpaților“ se crede a fi trimis al cerului pe pământ.

Dr. E. Nicoara
Reghin

Primul pedagog herbartian la noi

La Sibiu s'a serbat toamna trecută centenarul nașterii primului pedagog român herbartian *Ioan Popescu*.

După studii strălucite la Cluj, Jena și Lipsca unde a fost ajutat de marele arhiepiscop și român Andrei Șaguna, s'a întors în țară la anul 1860. A fost numit profesor la liceul „Andreian“ din Sibiu și în urmă cancelar mitropolitan. Exercițiul carierei de profesor l-a îndemnat pe Ion Popescu să răspândească în învățământ idei privitoare la o educație cât mai sistematică. Pentru lărgirea ideilor sale asupra educației, sale în 1863 revista „*Organ pedagogic pentru educațiune și instrucțiune*“ — prima de acest fel peste munți. Din ea a avut să facă un îndreptar sigur pentru propășirea culturii noastre și a țezirii „sentimentului național“ despre care scrisese atât de frumoase idei încât și azi rămâne neîntrecut. Iată ce spune I. Popescu: „chemarea învățătorilor și a educatorilor este de a face ca din elevii lor, încă de timpuriu pe lângă simțul religios și moral, să prindă rădăcină și să întărească și simțul *național*.“

Dintre scrierile prin care a reușit să pună bază temeinică unei pedagogii științifice, este „*Compendiu pedagogic pentru părinți, pedagogi, învățători și toți bărbații de școală*“. (Sibiu 1863) Acest îndreptar pedagogic se făcuse vestit și peste munți. Insuși Domnitorul Carol, prin T. Maiorescu, veni să-i încredințeze conducerea „Institutului pedagogic român“ înființat de curând.

„Pedagogia lucrată pe bazele psihologice și etice ale realismului herbartian“, vede lumina zilei tot în acelaș an.

Indemnat de succesul — mai mult moral — al celei dintâi, în 1881 Ioan Popescu tipărește „*Psihologia empirică sau știința despre suflet în margimile observațiunii*“, despre care Titu Maiorescu în Convorbiri literare (1887) spune că e „cea mai bună carte de materie filosofică în L. română“ și că „ea va rămâne mult timp o podoabă a literaturii didactice“. După cincizeci de ani, luate astăzi aceste cărți în mână, se constată că ideile sale asupra educațiunii și instrucției nu sunt perimate, și că, dintele vremii n'a știrbit nimic din prestigiul lor de odinioară. Cu atât mai mult se reliefează la timpul trecut personalitatea pedagogică a lui *Ion Popescu*. Pentru meritele sale, Academia română l-a ales membru corespondent, mângâind bătrânețea acestui distins profesor sibian și pedagog român care a plantat la noi cel dintâi ideile herbartiene.

N. ALBU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O Inovație.

În pragul unei reorganizări a școlilor normale, o inovație — deși tardivă — e imperios cerută. S'a semnalat de altfel și de presa cotidiană, importanța ce trebuie acordată la alcătuirea programei analitice, etice și sociologiei. S'a insistat sumar, relevându-se însemnătatea ce o au pentru învățători „în opera lor de instrucție și educație“, atribuindu-li-se starea culturală a satelor în acelaș timp. Evident și nu numai starea culturală a satelor depinde de învățători ci și economia rurală, implicit cea casnică, trebuie să-și găsească stimulentele și expresia de realizare în activitatea lor primordială.

Situația precară a țaranului este atribuită, în cea mai largă măsură, impasului economic actual. Există puțin adevăr și în enunțarea de mai sus, fără însă a completa just și a analiza temeinic unele cauze, poate tot așa de însemnate ca și criza.

Încontestabil că efectele unei crize generale se repercutează și influențează asupra economiei naționale și prin ea asupra economiei particulare. Tot așa de adevărat e și faptul că economia particulară bine dirijată își manifestă efectele bune prin economia statului care are tendință de a fi la înălțimea celorlalte state. În consecință politica economică particulară agricolă, necesită o îndrumare de așa natură încât să fie organizată pe substrat solid, găsinduși o realizare maximă în producție și cantitativ, dar mai ales calitativ. E necesară o intervenție științifică și logică în masa țărănească pentru a organiza agricultura intensiv. România deși o țară cu posibilități de organizare pe țărâm agricol nenumărate, stagnează, subminată de „parazitismul politic.“ Indolența politicianistă distruge orice intenții de realizare desinteresate și spre binele obșteșc. Și dacă chiar se înjghebează timide încercări de regenerări, tinzând spre perspective ample în viitor, sunt în cele mai multe cazuri sortite pieirii, din cauza lipsei de îndrumare și ajutor din partea statului. În astfel de împrejurări vitrege, trebuie găsit remediu regenerativ al agriculturii și pe lângă ea a comerțului cu produse agricole, valorificându-se cu un preț echitabil.

După cum am amintit mai sus, învățătorului îi revine sarcina de a fi animatorul și sfătuitorul producătorului brazdei. Și deci pe lângă o activitate culturală pe care o desfășoară un învățător, e necesară și una practică întemeiată exclusiv pe preceptele economiei politice. Cum acest studiu lipsește din programa analitică a școalelor normale, de unde să găsească tânărul postulat, indicațiile necesare unui studiu amănunțit în domeniul științelor economice în vederea aplicării în viața practică. Înființarea și organizarea de societăți cooperative și asigurări agricole singure în măsura unui remediu edificator, nu-și găsesc inițiatori și conducători, întrucât cărturarii satelor sunt lipsiți ei înșiși de pregătirea științifică trebuitoare. Cred că toată lumea este convinsă de importanța încomensurabilă ce trebuie acordată reorganizării agricole pe principii de cooperare între săteni. Dovezi concludente în această privință ne-au furnizat străinătatea și încercările pe deplin reușite dela noi.

Acțiunea de culturalizare a poporului ar găsi un mijloc și un sprijin solid într'o viață materială asigurată. Sufletul este mai înclinat „luminii“ — pe care o predicăm dela un capăt de țară la altul — când existența materială nu necesită sforțări supra naturale.

Produsele economiei casnice românești, admirate și aplaudate la expoziții și serbări naționale au început să dispară din utilizarea lor în viața de toate zilele. Vremile noi își deschid porțile pentru alte strae, cumpărate cu preț înzecit dela oraș. Fanfaronada și mascarada politicianilor mediocrii și pedanți, veroși și lipsiți de inițiative, și-au găsit intrarea în simplitatea cumpătată și naivă a țaranului român. Sunt căi greșite pe unde suntem datori să împiedicăm accesul. Intervenția pentru readucerea la liman e imperios cerută.

Spre organizarea de bănci populare, cooperative și asigurări mutuale să ne îndreptăm atențiunea și activitatea noastră, înviorând astfel viața țaranului plină de griji și greutate, și ridicând agricultura la o valoare analoagă țărilor agricole din apus.

Economia politică își are deci rațiunea de a figura ca obiect obligator în programa analitică a școalelor normale.

Argumentul suprem îl găsim insesizabil în însăși existența și viabilitatea acestui popor.

Personalitatea Învățătorului.

Nu legea, regulamentul sau cartea, nici teama consecințelor neglijenței, răspândesc cultura în marile masse, ci noi învățătorii cari urcăm zilnic catedra. — De felul cum ne pregătim noi, cugetăm, tratăm, de fiecare cuvânt, pas, gest și ținută a noastră atârnă soarta momentană și viitoare a progresului sau regresului social.

Cine are fire de dascăl trebuie să fie cu sufletul vecinic tânăr. Înțelegem să îmbătrânim trupește, fiindcă aceasta e o lege fatală, nu însă la suflet și inimă.

Un suflet bătrân se indoește către sine, sau se întoarce către trecut, învățătorul cu aptitudini și dragoste față de copii privește senin și încrezător spre viitor.

Ordinile și dispozițiile ne vin de sus, dar inspirația și felul de executare pleacă totdeauna de jos, căci în învățământ nu poate fi ca în industrie, unde intervenția mașinilor pot să suprimă aproape în întregime munca omului. În mecanismul școlar este și va fi totdeauna sufletul și munca proprie a învățătorului.

Sufletul nostru însă nu se manifestă numai în activitate întră școlară, căci în acel caz misiunea noastră ar fi îndeplinită abia pe jumătate.

Noi, care vrem să așternem temelii puternice statului nostru, trebuie să le așezăm pe baze largi, democratice și această necesitate se învederează cu atât mai mult astăzi, când liniștea bătrânului continent nu-i redată în întregime, iar în internul țării, criza morală și materială este în plină creștere.

Pentru aceasta, astăzi mai mult decât ori când trebuie să fim nelipsiți dela postul de adevărați îndrumători a masei, care fiind chemată a-și exercita în toată deplinătatea drepturile economice și politice, nu-i putem lăsa să rătăcească, din cauza unor pescuitori în ape tulburi, ci trebuie să-i îndreptăm chiar dela început pe calea cea bună.

Iată motivele pentru cari sufletul învățătorului nu poate să fie un spirit vechiu, adică nu poate să se închidă în ceia ce a fost

el trebuie să fie plin de viață, în orice clipă sprijinindu-se bine înțeles, pe trecut, fiindcă tot ce este nou astăzi este progresul făcut pe ceia ce a fost vechiu, este claritatea ce se poate arunca peste reformele posibile de mâine, este idealul pururea nou, care crează personalitățile.

Astăzi, în aparență, trăim într'o vreme de oboseală, de confuzie, în realitate însă trecem prin momente de amestec sufletesc al Românilor de pretutindeni, despărțiți de vremuri vitrege, trecem prin momente grele de adânci prefaceri sociale.

Ion Maiorescu — tatăl lui Titu Maiorescu-a spus: „Toți care călcăm pământul țării și ne hrănim din bunătățile lui, suntem datori a aduce la altaru-i sfânt aur, argint sau fier, fieșcare după putința sa.“

Greutățile zilelor, de astăzi ne impun, în primul rând nouă învățătorilor, datoria ca prin conlucrare solidă și cuminte să întărim granițele întregitei noastre țări, s'o facem să prospereze, să creem o Românie nouă cu noi puteri de viață și cu o preponderanță și un rost în viața politică a lumii.

Pentru înfăptuirea acestui ideal, nu sunt suficiente nici cărțile, nici legile sau ordinele de sus, căci esența este omul, învățătorul, care biruie și vremea, dacă vrea cu toață hotărârea.

Personalitatea este o culme, spre care urcușul e greu și ades intrerupt de prăpastii, de care se tem cei slabi. Desigur că de-acolo de sus, priveliștea e minunată.

E bine să nu se uite că biruințele se câștigă cu răni și sânge. Deci, vom trece peste toate epitetele puțin măgulitoare ce ni s'au aruncat de către cei fără răspundere sau de către cei alterați de circumstanțe de superficialitate de judecată și ne vom urma drumul înainte.

Ocrotească statul școala sa, apere și învățătorii săi, ofere-le posibilitatea existenței omului modest și se va convinge că reformatorul școalei și a masei este învățătorul, iar personalitatea lui va ajunge cu un ceas mai de vreme la punctul dorit.

IOAN BUTNARIU.

Insemnări tardive.

O subliniere — fără pretenții relevatoare — asupra cărților bune cari au beneficiat de atenția publicului cititor la noi, o credem necesară pentru a remarcă rostul publicațiilor de duzină cari au apărut meteoric prin galantarele librăriilor. Reflecția vizează nu numai operele literare anemice ci și ziarele și revistele născute din cerința unui fapt ori din interesul unora. Acestea din urmă le-am dat utilitatea zilnică . . .

*

O carte numai atunci își are o existență în sine când ideile, sentimentele și faptele cari o alcătuiesc, indică cititorului posibilități sufletești noi de orientare și adâncire a vieții.

Expresivitatea simțirilor să se identifice cu dorința înconștientă a cititorului. În această privință apreciatul roman al d-lui Mircea Eliade „Maitreyi“, e revelator. Dragostea simbolizată de eroina Maitreyi, în tot ce are mai subtil, mai înălțător, mai captivant și mai identificator, este tema cărții, analizată cu multă pricepere. Realizarea frumosului etern prin contopirea a două suflete cari se iubesc, o existență totală a eului ființei iubite, constituind o singură ființă, este expresia legăturii Maitreyi și Allan și afirmațiunea scânteiei divine din om. Când rigorile rituale indiene accentuiază imposibilitatea unei căsătorii, Allan care este silit să parăsească pe Maitreyi, primește în amintirea și imaginația ei proporții mitice, pe care-l va iubi cu intensitate până la sfârșitul vieții. Filosof și cunoscător adânc al vieții, dela D-l Mircea Eliade așteptăm încă noi surprize.

D-l N. D. Cocea care a debutat cu „Vinul de viață lungă“, ne-a dat romanul „satirei Burgeziei“: „Fecior de slugă“. Cartea care a obținut un mare succes de librărie este actualmente tipărită în a doua ediție la Cultura Națională“.

Romanul prezintă epoca dinainte de războiu, atmosfera de parvenitism și retorism național din războiu, starea de frământare postbelică, toate privite prin prisma fină a ironiei și a pamfletului.

Un nou roman cu titlu care suscită curiozitatea publicului cititor: „Pentru un petec de negreață“, ne va prezenta d-l Cocea, editat tot de „Cultura Națională“.

*

„Maidanul cu dragoste“ de G. M. Zamfirescu.

Am citit primul fragment din acest roman în „România Literară“ și de-atunci am așteptat cu nerăbdare apariția cărții.

Eminentul dramaturg și-a dovedit cu prisosință calitățile de romancier, înșelate cu „Madona cu trandafiri.“ Romanul este o frescă fidelă a mahalalei Bucureștene. Moravuri, aspirații, dureri și întreaga viață pitorească a mahalalei își găsește plastic redarea în cartea d-lui G. M. Zamfirescu. Viitoarele volume cu cari va înzestra literatura noastră, au fost semnalate de revistele din capitală.

Asupra celorlalte cărți vom insista în numărul viitor fără să omitem „Viermii pământului“ al d-lui C. Ardeleanu și romanul de vădită tehnică „Patul lui Procust“ al d-lui Camil Petrescu, asupra căruia suntem în posesia unui comentariu, care va interesa mult publicul admirator al apreciatului scriitor.

G.

Cărți -- reviste -- ziare.

„Cursul complimentar“ de Iosif Andreiescu. ed. Scrisul românesc, Craiova.

Intr'o succintă expunere care formează volumul Dlui Andreiescu — cunoscut ca distins fruntaș și conducător în Comitetul Asoc. învățătorilor — asupra învățământului supra primar, sau complementar, aduce vii obiecțiuni asupra felului cum sunt organizate aceste cursuri — deși au un scop desul de precis și frumos.

Concluziile la care ajunge d. Andreiescu, învățătorimea le-a tras mai demult în uzina experiențelor infructuoase în decurs de ani. Lucrarea Dlui Andreiescu este o apreciată contribuție la înțelegerea și aplicarea noii programe analitice în reorganizarea învățământului primar.

— —

„Invățământul primar în U. R. S. S.

În editura parisiană Fayard — a apărut obscur și tâmp lucrarea intitulată „L'enseignement primaire dans la Russie Sovietique“. Este lucrarea unui învățător expatriat, numit *Doliev*.

În cele 126 pagini, zugrăvește situația șc. prim. din Statele Soviete, aportul ce-l aduc în stat, principiile de instrucție și educație, salarizarea învățătorilor etc. În timp ce la noi și în restul Europei se trâmbează deplină libertate — dirijată — copilului în toate manifestările sale, orientare, spre profesii, după aptitudini, la vecinii noștri dela răsărit copiii sunt trimiși acolo unde se simte necesitate de brațe de muncă brută. — Au fost cazuri când clase întregi, mai ales IV.—V. adică, grupul superior și imediat superior, cum se numesc în timp de iarnă Sovietul le-a desființat întrebuintând copiii la curățitul zăpezii și a altor corvezi publice. Învățătorii au o slabă pregătire cel mult 4 c. secundare și sunt slab plătiți. De aceea „pedagog comunist“ poate fi oricine a citit pe *Rou-*

sseau și l'a sublimizat prin *Marx* și s'a inițiat din *Benoiev* și . . . a . . . pedagogi comuniști. Lucrarea lui *Doliev* dacă n'are un merit pedagogic, incontestabil îl are pe cel de informație obiectivă prin relatări și exemple.

„*Bacalaureatul lui Puiu*“ Nic. Crevedia. ed. Cugetarea.

Dl. Crevedia este gazetarul, glumeț și uneori incisiv, dar totdeauna cult, în pagina I. sau a II. dela „Calendarul“. Cunoscut mai demult din paginile „Vieții literare“ ca bun epigramist, în această vară sub buza știrbită a unui sezon mort pentru carte, a pășit îndrăzneț, cavalier, să spargă tăcerea recenziților, oferindu-le după pipăratele sale epigrame, un volum de proză; „*Bacalaureatul lui Puiu*“. E cartea în care se fixează definitiv elevul sportman, chiulangiul, băiatul de bani gata, care trăește pentru destinderea mușchilor și pentru a cauza grija părinților și a rudeniilor cari aleargă la toate ușile ca să li se protejeze odrasla, la examene. E tipul „protejaților“ vrednici de dispreț. Dl. Crevedia prin stilul său îmbibat de humor l-a prins în cadre definitive.

Restul: Zece Mai, „Dragoste veche“ și celelalte schițe îl caracterizează pe d. Crevedia. spirit inventiv prin dialog, și prodigios umorist.

„*Gând românesc*“ No. 3—4 revista bătrânei Asociații „Astra“ apare la Cluj cu data de 1 Mai a. c. Ultimul număr aduce colaborarea celor mai serioase condeie din tânăra generație; *Traian Herseni*, *Filosofia timpului pierdut*, *Emil Cioran*; Sub semnul ireparabilului și alții. Cronicile subtile semnează d-nii *Ion Chinezu*, *I. Breazu* și *Olimpiu Boitoș*. O recomandăm colegilor noștri ca cea mai serioasă revistă literară aici peste munți.

Red. și adm. Cluj, Calea Moșilor 76. — Abonamentul pentru învățători 150 Lei.

„*Abecedar*“

La Turda apare (după ce apăruse la Brad) cu regularitate de școlar silitor, săptămânal revista literară „*Abecedar*“ sub îngrijirea a două talente literare — plus unul (Dl. T. Mu-

rășanu) d-nii G. Boldea și Emil Giurginca. Revista și-a câștigat simpatia tuturor tinerilor scriitori din ambele părți ale Carpaților. Aceasta o dovedește colaborarea celor mai riguroase condeie din generația de scriitori de după 1925. Un nr. costă 2 lei. Abon. 120 Lei.

„Orientări“ — Moinești.

Sub flamura vizibilă a unui idealism fertil, conduși de dorul spre un „mai bine social“, la coasta de răsărit a bătrânilor Carpați, un număr de tineri din toate provinciile țării mai mulți „luminători“: (preoți, învățători) și-au înfrățit gândurile prin revista „Orientări“ — organ de luptă pentru curățirea atmosferei aculturală și puturoasă ce dăinue în această țară. Articolul „Muncă și Creație“ din ultimul număr precum și art. „România Stat cultural“ din n-rele antecedente ale Dlui Const. Crișan dir. revistei a fost relevate de revistele și ziarele din capitală. Din acelaș grup redacțional desprindem numele d-lui B. Iordan (inst.) îndelung elogiât de presa cotidiană și de reviste pentru romanul său notoriu „Normaliștii“ un nr. 10 lei Abon. 100 Lei.

„Hyperion“ apare lunar la Cluj. Director C. Argintaru, autorul volumului de poeme „Agonia soarelui“. În numărul de pe August își dă întâlnire în pag. revistei numărul irezistibil al d. Vladimir Nicoară cu versul hoinar al d-lui Argintaru. În acelaș număr d. Mihail Drăgănescu, analizează „Evoluția religiei“ și asupra „Corpului fizic, emoțional, intelectual și spiritual“ nr. 20 Lei. Abon. 200 Lei.

„Calendarul“ dedică în fiecare duminică o pagină „bisericeii și școalei“. Prea multă „vorbărie“ pe chestia sindicalismului. De ce nu se scriu articole serioase în loc de cele „de discuții“?

„Curentul“ — cu a sa „pagină a învățătorului“ e cam mahmur dela un timp încoace. Așteptăm un reviriment la această „pagină“.

ȘTIRI

Aducem la cunoștința tuturor colegilor din județul Mureș că, Onor. Comitet școlar județean condus cu mare suflet și multă dragoste față de școală, de către P. O. D. Elie Câmpianu, a binevoit să acorde revistei noastre un ajutor anual de 15.000 Lei, pentru care gest mărinimos ne exprimăm cele mai sincere mulțumiri.

Simțindu-se lipsa în țară a unei publicațiuni pentru popor după decesul falnicei reviste „Vatra“, Uniunea fundațiilor culturale regale sub înaltul patronaj al M. S. Regelui, a încredințat pe poetul *D. Ciurezu* cu reeditarea revistei „Albina“.

Congresul de pedologie și pedagogie experimentală a fost fixat pentru anul viitor a se ține la Baltimore. (America).

În ziua de 7 Octomvrie a. c. despărțământul Reghin al Astrei va comemora printr'un festival artistic pe cei doi scriitori ardeleni: *Șt. O. Iosif și Ilarie Chendi*. — Despre cel dintâi va vorbi *d. V. Netea*, iar despre al doilea *d. N. Albu*.

A apărut „*Gazeta școalei*“ revista asoc. învățătorilor secția Dolj sub direcția d-lui *Ilie Dobrițan*. Colaborează între alții d-nii *I. Dobrițan, Fl. Dumitrescu, At. Bălănescu, I. Popescu-Corțești ș. a.*

Din realizările Asociației noastre credem că nu e lipsă de modestie a da în vileag cumpărarea *unei case de odihnă* la Sovata.

*La Revizoratul școlar se află impri-
matele necesare pentru bonurile de im-
pozit.*

Partea oficială.

No. 2630—1933

Ordin circular.

Către

**Toate Dir. școlilor primare și grădiniilor de copii
de stat din județul Mureș.**

În legătură cu ordinul nostru circular Nr. 2476—933 din 16 Septembrie a. c. avem onoarea a vă face cunoscut, că întrucât tablourile cari cuprind manualele didactice aprobate de Minister sunt în număr de 29 pagini, nu s'au putut publica în revista de față, nefiind spațiul necesar acestora.

Intrucât On. Minister prin ord. Nr. 129.864—1933 în conformitate cu decizia Nr. 41.525—1933 și No. 124,222—1933, dispune că nici un manual did. neprevăzut pe copertă numărul și data ordinului de aprobare. (Aprobate sau reprobate numai dela 1929—1933 inclusiv.)

Listele manualelor did. aprobate de Minister se pot vedea la Revizoratul școlar în fiecare zi în orele de birou, și atragem atențiunea, că toate manualele cari nu vor fi cuprinse în listele susamintite vor fi confiscate de organele de control și înaintate Ministerului, ele fiind introduse în mod ilegal.

Comunicați celor interesați.

Tg.-Mureș, 18 Septembrie 1933.

Revizor școlar :

GHEORGHE ȘTEU

No. 2631—1933

Ordin circular.

Către

**Dir. școlilor primare confesionale
din județul Mureș.**

Avem onoare a vă face cunoscut, că „Asociația Învățătorilor din Județul Mureș“ pentru ușurarea lucrărilor Revizoratului școlar lipsit de personalul administrativ corespunzător aglomerației lucrărilor, au binevenit a designa în revista de față, o parte oficială, în care să poată fi comunicate și ordinele Revizoratului și Comitetului școlar județan.

Aducându-vă aceasta la cunoștință, vă invităm a da toată atenția cuvenită acestei reviste, înregistrând ordinele ce vor fi comunicate odată cu apariția revistei, lunar, răspunzând imediat tuturor chestiunilor ce vi-se vor cere, cunoscând că față de acei cari nu se vor conforma ordinelor noastre cel mult în termen de 5 zile dela primire, vom lua cele mai drastice măsuri.

1) În legătură cu aceasta, vă invităm a aduce la cunoștința învățătorilor noi numiți, că fără autorizația de funcționare nu pot funcționa.

Li veți invita să-și întocmească de urgență actele și împreună cu cerere în regulă, să ni-se înainteze pentru a le putea da curs.

2) Binevoii a cunoaște, că atunci, când înaintați Revizoratului școlar certificate pentru semnat, să ne trimiteți și matricola pe anul respectiv, dacă la Rev. nu se găsește.

Tg.-Mureș, 18 Septembrie 1933.

Revizor școlar

GHEORGHE ȘUTEU

Revizoratul școlar al Județului Mureș.

No. 2633—1933.

Către

**Toate școlile primare de toate gradele de stat și
confesionale din jud. Mureș.**

Sosind împrimatele necesare întocmirii situației generale dela finele anului școlar 1932—33 cari vi s'au expediat prin poștă, în baza ord. On. Minist. No. 108880—1933, sunteți invitați a le întocmi imediat și a ni-le restitui, pentruca până la 10 Oct. a. c. să putem centraliza datele, cunoscând totodată, că On. Minister este decis, să aplice cele mai grave sancțiuni celor ce nu le vor completa și înainta la timp.

Tg.-Mureș, 19 Septemvrie 1933.

Revizor școlar :

GHEORGHE ȘUTEU

C U P R I N S U L :

Iubiți colegi — — —	<i>Com. Asoc. Învățătorilor</i>	1
Tot înainte — — — — —	<i>I. Puia</i>	2
Octombrie — — — — —	<i>Const. Ștefăniu</i>	3
Ecouri cu prilegiul apariției revistei noastre — — — — —	<i>Elie Câmpeanu</i>	4
Menirea Socială a Școlii — —	<i>Dim. Todoranu</i>	6
Toamnă — — — — —	<i>Const. Ștefăniu</i>	12
Individualitatea în lumina nouilor orientări pedagogice — —	<i>A. Șara</i>	13
Domnule Învățător — — — —	<i>Dr. A. Ceușianu</i>	19
Problema Românilor din Secuime și învățătorimea — — — —	<i>Ioan Bozdog</i>	22
Cercetășia și Șoimii-Carpaților —	<i>Dr. E. Nicoara</i>	24
Primul pedagog herbartian la noi —	<i>N. Albu</i>	26
O inovație — — — — —	<i>Gh. Stoica</i>	28
Personalitatea învățătorului	<i>I. Butnariu</i>	30
Insemnări tardive — — — — —		32
Cărți — reviste — ziare — — — —		34
Știri — — — — —		37
Partea oficială — — — — —		38

**Revista apare sub conducerea
Comitetului Asociației Invățătorilor Români
din județul Mureș.**

Apare lunar, afară de Iulie și August

ABONAMENTUL ANUAL:

Pentru Invățători lei 60, pentru Comitetele \$

Schimbul de reviste se va trimite pe adresa Administrației.

Manuscrisele se vor adresa Redacției.
Cele nepublicate nu se vor înapoia.

Autorii, cari doresc să li se anunțe apariția publicațiunilor, sunt rugați a trimite câte un exemplar Administrației revistei noastre.

On. abonați sunt rugați a ne comunica adresa exactă, precum și
ori ce schimbare a adresei

Abonamentul se plătește înainte.
